

Santa Maria de Montserrat

Monistrol de Montserrat

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Muntanya de Montserrat

Coordenades:

Latitud: 41.59326
Longitud: 1.83712
UTM Est (X): 403081
UTM Nord (Y): 4605271

Classificació

Número de fitxa: 08127-18
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Romànic Gòtic Modern Renaixement Barroc Contemporani
Neoclàssic Modernisme Noucentisme Racionalisme
Segle: XI-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL, 17/01/2001, núm. 1304
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Titular: Ordre de Sant Benet. Abadia de Montserrat
Autor de la fitxa: Helena Garcia Navarro
Data de registre de la fitxa: dj., 10/01/2008 - 01:00

Descripció

El conjunt del monestir de Santa Maria de Montserrat és format per dos blocs d'edificis amb funcions diferenciades: d'una part hi hauria la basílica (amb les dependències monacals) i de l'altra els edificis destinats a acollir i atendre els pelegrins i visitants, amb establiments hotelers i de restauració, i espais informatius.

El conjunt és irregular, per diferents motius, entre els quals hi ha el terreny accidentat damunt el qual s'assenta el conjunt, i les diferents èpoques en les quals s'ha construït.

La basílica és d'una sola nau al voltant de la qual hi ha diverses capelles, i a la capçalera hi ha el cor i l'altar major, damunt el qual hi ha el cambril de la Mare de Déu. El claustre és de dos pisos sostinguts per columnes de pedra. El pis inferior comunica amb el jardí i disposa d'una font central.

A la part exterior, diverses places ordenen el conjunt d'edificis.

Observacions:

El monestir de Santa Maria de Montserrat, dins d'uns orígens humils, ha esdevingut el santuari marià de Catalunya i la seva Mare de Déu ha estat reconeguda com a patrona de les terres catalanes. Al llarg del temps ha estat un rellevant focus de la cultura catalana. Destaca especialment el fons pictòric o escultòric del seu museu, amb obres de gran valor. La biblioteca també constitueix un patrimoni cultural molt valuós. Un altre dels valors del monestir és l'Escolania, una escola de formació musical d'arrels antiquíssimes (considerada la més antiga d'Europa) i de sòlid prestigi internacional.

Història

L'any 888 el comte Guifré el Pilós donà al monestir de Ripoll la petita ermita montserratina de Santa Maria. L'any 1025, l'abat Oliba fundà en aquella ermita el monestir de Montserrat, al càrrec del qual posà una petita comunitat de monjos benedictins que depenien de Ripoll. Al llarg dels segles, el monestir ha estat regit per diverses mans, i no s'ha pogut escapar dels avatars de la història. De resultes de la guerra napoleònica i dels fets polítics posteriors, que culminaren l'any 1835 amb el tancament del monestir, l'edifici, amb el seu llegat bibliogràfic de valor incalculable, va ser saquejat i destruït. Reconstruït poc després, ha perdurat fins els nostres dies. La comunitat religiosa tampoc no va poder evitar perdre els efectes d'uns dels episodis més tristos de la nostra història recent, la guerra civil, amb la mort de vint-i-cinc monjos.

A causa de la destrucció que va patir, el monestir no té un gran valor arquitectònic (excepte parts com el claustre gòtic), però la seva importància rau en el fet del que representa per a la cultura catalana.

Bibliografia

Aragon, Antoni i Lalueza, Jordi (2002). "Passejades per Montserrat. Excursions fàcils pel Parc Natural". Barcelona: Pòrtic guies.

Laudó, Susana. "Fitxa de l'inventari del patrimoni cultural del Parc Natural de la muntanya de Montserrat". Barcelona: Generalitat de Catalunya.

(2006). "Montserrat. Parc Natural de la Muntanya de Montserrat. Mapa i guia excursionista". Alpina - GeoEstel.

